

Садржај:

2. Садржај
3. Увод
4. Рад
5. Роба
7. Робни фетишизам
8. Новац и фетишизам новца
10. Закон вредности
11. Закон вредности и општи друштвени закони
12. Вишак вредности
13. Литература

Увод:

Покушаћемо да анализирамо неколико категорија које су од значаја како за социологију тако и за економију. То су категорије: рада, робе, новца, закона вредности и вишка вредности. Наведене категорије треба шире посматрати и зато ћемо нешто детаљније експлицирати њихове димензије са наведених аспеката. Даћемо приказ ових категорија (пре свега, са социолошког становишта), значи, проучити њихову везу са друштвеном свешћу и општим друштвеним законима. Други значајан чинилац који је за нас битан јесте методолошки поступак дијалектичке анализе и синтезе који је Маркс користио у изучавању економских појава.

РАД:

Иако смо о раду као социолошкој категорији већ говорили, није на одмет да опет прозборимо о њему као социолошкој и економској категорији. Он је повезан и са другим социолошким и економским категоријама. Производња је саставни део рада, материјалне и духовне делатности - она је условљена људском делатношћу.

Главни моменти процеса рада су сврсисходна делатност, то јест сам рад, предмет на коме се радом делује и средства којима се делује.

Сваки људски рад окренут је одређеном циљу. Али уочљиво је да постоји битна разлика између човека и животиње, односно рад као социолошка категорија делује на човека вишеструко: а) повезује њиховог рада. Човеков рад је свесна делатност, као што смо већ рекли, и човек кроз рад реализује своје циљеве. Пишући о раду као основној категорији Маркс и Енгелс су појаснили и остале друштвено-економске и психолошке појаве. Наводимо само следеће: 1. Улога рада у настанку човека 2. Рад и материјална производња (апстрактни и конкретни рад, потребан рад, вишак рада, радна снага, најамнина и остало). 3. Рад (отуђење и разотуђење) 4. Рад (категирија праксе) 5. Подела рада (о којој је већ било речи).

Социолози су разматрали рад у разним релацијама. Тако, примера ради, рад и слободно време. Ово разматрање има посебно место и значај за савремену социологију и економију. Посебно се индустријски социолози и социолози слободног времена баве овом проблематиком. Тако Н. Lefebvre наводи "да је рад основа развоја појединаца у друштвеној пракси. Он повезује појединца с другим радницима (у радионици, у друштвеној класи, у друштвеној цјелини) а и са спознајом; он доживљава, он захтијева, он омогућава политехничко образовање које доминира цјелином процеса производње и друштвеном праксом. Ипак, остварење тих могућности не иде без знатних потешкоћа, А "парцелирани" карактер рада не може ни у ком случају да буде погодан за развитак личности: какав год био његов друштвени и политички контекст, он "алијенира." запослене у свету рада, све оне који стварају, затим их повезује са класом, групом, друштвеном целином; б) омогућава им спознају, ц) даје им и омогућује политехничко образовање. Али тако парцијализован рад ствара и одређене тешкоће код радника и отуђује их. Поставља се питање како превладати ове

потешкоће. О овоме Маркс каже “још увијек постоји царство нужности. С оне стране њега почиње развитак људске снаге, који је сврха сам себи, право царство слободе, али које може да процвјета само на оном царству нужности као својој основи. Скраћење радног дана јест основни увјет”. Развитак потребе за доколицом и потреба доколице има дакле, према наводима Маркса дубоко значење.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com